

Den 26. marts 2008

Notat om omfang og udvikling i sager om prøveløsladelse af livstidsdømte og om domstolsprøvelse efter straffuldbyrdslovens ikrafttrædelse

1. Vedrørende prøveløsladelse af livstidsdømte.

Der er indtil nu 4 livstidsdømte, der er blevet prøveløsladt administrativt.

Den ene blev løsladt den 4. juli 2001 efter afsoning i 14 år og 4 måneder. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid og 5 års tilsyn af kriminalforsorgen.

Den anden blev løsladt den 2. august 2006 efter afsoning i 16 år og 2 måneder. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid, 4 års tilsyn af kriminalforsorgen, samt vilkår om at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt lægeligt godkendt behandling mod misbrug af alkohol, og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse, og at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt lægeligt godkendt behandling mod misbrug af euforiserende stoffer og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse.

Den tredje blev løsladt den 1. august 2007 efter afsoning i 15 år og 4 måneder. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid, 5 års tilsyn af kriminalforsorgen samt vilkår om, at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt psykiatrisk behandling og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse.

Den fjerde sag vedrører en indsat, der i 1995 var blevet benådet for en livstidsdom, idømt i 1982 for manddrab. Han begik røveri godt 2½ år inde i prøvetiden. I den nye sag blev han ved byretten idømt 2 år og 6 måneders fængsel, men dette blev under ankesagen skærpet, idet landsretten besluttede at udløse reststraffen fra benådningen og dermed genindsætte ham på livstid.

Efter afsoning af yderligere knap 10 år blev han den 1. september 2007 løsladt på prøve. Løsladelsen skete på vilkår af 5 års prøvetid, 3 års tilsyn af kriminalforsorgen samt vilkår om, at den pågældende i tilsynstiden fortsætter en før løsladelsen påbegyndt psykiatrisk behandling og i øvrigt i tilsynstiden undergiver sig en sådan behandling efter tilsynsmyndighedens bestemmelse.

De øvrige livstidsdømte, der efter straffuldbyrdslovens ikrafttræden har opfyldt de tidsmæssige betingelser for at blive løsladt på prøve, har fået afslag herpå.

Der er indtil nu 5 livstidsdømte, der har anmodet om at få et afslag på prøveløsladelse indbragt for retten. En af disse livstidsdømte har fremsat anmodning om domstolsprøvelse fire gange, og en anden af de livstidsdømte har fremsat anmodning to gange. Der har således indtil nu været rejst i alt 9 sager.

I den ene af sagerne afgik den livstidsdømte ved døden, forinden sagen nåede at blive behandlet i byretten.

En sag er verserende ved domstolene. Denne sag vedrører en livstidsdømt, der er blevet nægtet prøveløsladelse efter afsoning i 22 år og 5 måneder.

For så vidt angår de resterende 7 sager, som er endeligt afgjort ved retten, er Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse i alle tilfælde blevet stadfæstet af byretten. Alle 7 byretsafgørelser er efterfølgende blevet kæret til landsretten af den livstidsdømte. I 5 af disse sager stadfæstede landsretten byrettens afgørelse. I 1 sag anså landsretten sagen for bortfaldet, da den pågældende livstidsdømte i mellemtiden var blevet prøveløsladt, og i den sidste sag opgav den livstidsdømte kæremålet inden landsretten havde truffet afgørelse.

2. Vedrørende domstolsprøvelse efter straffuldbyrdslovens § 112.

2.1. Der har i perioden 1. juli 2001 til 26. marts 2008 været 327 sager med anmodning om realitetsbehandling ved domstolene.

Der er 26 sager, der aktuelt verserer ved domstolene, og 49 sager, der er blevet opgivet, før der er afsagt kendelse.

2.2. Der er i byretten afsagt 252 kendelser efter straffuldbyrdslovens § 112.

Heraf har:

201 sager omhandlet spørgsmålet om prøveløsladelse, jf. straffuldbyrdslovens § 112, nr. 6,

18 sager omhandlet spørgsmålet om straffetidsberegning, jf. straffuldbyrdslovens § 112, nr. 1,

3 sager omhandlet spørgsmålet om konfiskation, jf. straffuldbyrdslovens § 112, nr. 4,

29 sager omhandlet spørgsmålet om genindsættelse, jf. straffuldbyrdslovens § 112, nr. 7, og

1 sag omhandlet spørgsmålet om nægtelse af erstatning, jf. straffuldbyrdslovens § 112, nr. 9.

2.3. Byretten har stadfæstet direktoratets afgørelse i 236 sager, mens direktoratets afgørelse i 11 tilfælde er blevet ændret. Endelig har byretten i 1 tilfælde ophævet direktoratets afgørelse og hjemvist sagen til direktoratet til fornyet afgørelse. I 4 tilfælde er anmodningen om domstolsprøvelse blevet afvist.

2.4. Der er i perioden frem til den 26. marts 2008 blevet kæret 65 kendelser til landsretten.

57 af disse kendelser er blevet kæret til landsretten af den indsatte. 2 af disse sager blev opgivet inden landsretten havde truffet afgørelse og 1 sag ansås for bortfaldet af landsretten efter at den indsatte i mellemtiden var blevet løsladt. I alle de øvrige tilfælde blev byrettens kendelse fastholdt, således at direktoratets afgørelse kom til at stå ved magt.

8 kendelser er blevet kæret til landsretten af direktoratet. I 5 tilfælde blev byrettens kendelse ændret, således at direktoratets afgørelse kom til at stå ved magt. Den ene af disse 5 sager blev af den indsatte indbragt for Højesteret, som fastholdt direktoratets afgørelse. I 3 tilfælde blev byrettens kendelse om ændring af direktoratets afgørelse fastholdt af landsretten. Den ene af disse 3 sager blev af direktoratet indbragt for Højesteret, som fastholdt landsrettens afgørelse.

I 3 sager, hvor byretten har ændret direktoratets afgørelse, jf. ovenfor, har direktoratet ikke fundet anledning til at kære til landsretten.

Den sag, der blev ophævet af byretten, jf. ovenfor, har direktoratet heller ikke fundet anledning til at kære til landsretten. Direktoratet har truffet en ny afgørelse om afslag på prøveløsladelse.

Af samtlige sager, som er endelig afgjort, er direktoratets afgørelse således kun ændret i 6 tilfælde, og ophævet i et tilfælde med henblik på at direktoratet traf fornyet afgørelse.

Udviklingen af sager vedrørende domstolsprøvelse i medfør af straffuldbyrdeelseslovens § 112 i perioden 1. juli 2001-26. marts 2008

Indkomne sager i alt fra 1. juli 2001 – 26. marts 2008	327
Afsagte kendelser i byret	252
Verserende sager	26
Anlagte sager opgivet før sagen er indbragt for byretten eller efter indbringelse for byretten	49

Tallene vedrørende afsagte kendelser fordeler sig således:

Byretsafgørelser

	Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	I alt
Straffetidsberegning	15	1	2	0	18
Tilbageholdelse af breve	0	0	0	0	0
Disciplinærstraf	0	0	0	0	0
Konfiskation	2	1	0	0	3
Konfiskation (fra andre)	0	0	0	0	0
Modregning	0	0	0	0	0
Prøveløsladelse	192	7	1	1	201
Genindsættelse	27	2	0	0	29
Genindsættelse af betinget benådet	0	0	0	0	0
Nægtelse af erst. for uforskyldt udst. af fæng. straf	0	0	1	0	1
I alt	236	11	4	1	252
Heraf kærret af indsatte til landsret					57
Heraf kærret af DfK til landsret					8

Landsretsafgørelser

Heraf køret af indsatte til Højesteret
Heraf køret af DfK til Højesteret

Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	Verserende og opgivne sager	I alt
59	3	0	0	3	65
1	1				

Højesteretsafgørelser

Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	Verserende og opgivne sager	I alt
1	1	0	0	0	2

Samlet resultat efter endelig afgørelse

Direktoratets afgørelse stadfæstet	Direktoratets afgørelse ændret	Sagen afvist	Direktoratets afgørelse ophævet & sagen evt. hjemvist	I alt
241	6	4	1	252